

Referat fra Entreprenørservices møde med Naturforum om den kommende skovstrategi

Dato/sted 24. august 2021 / Dahlsvej 3, 4220 Korsør

Deltagere Ib Larsen (Danmarks Naturfredningsforening)
Hans Skotte Møller (Dansk Ornitologisk Forening Vestsjælland)
Lise Grove Andersen (Bevaringsforeningerne)
Gert Jørgensen (Friluftsrådet)
Bjarne Hansen (Gefion)
Anne Marie Bjergvang (Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget)
Pernille Ivalo Frandsen (Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget)
Bo Gabe (Miljø, Plan og Teknik)
Michael Marcher (Miljø, Plan og Teknik)
Mario Heuser (Miljø, Plan og Teknik)
Anni Gill (Miljø, Plan og Teknik)

Afbud Morten Kantsø (Sports- og Lystfiskerne)
Jørgen Sandby Nielsen (Naturstyrelsen)
Michael Neergaard (Dansk Skovforening)
Ole Petersen (Jagtforeningernes Kommunale Fællesråd)
Flemming Kortsen (Miljø, Plan og Teknik)
Knud Larsen (Miljø, Plan og Teknik)
Kie Knudsen (Miljø, Plan og Teknik)

Referent Anni Gill

Dagsorden

1. Introduktion til Slagelse Kommunes kommende skovstrategi
 - Status for skovstrategien
 - Foreløbige beslutninger og retning
2. Introduktion til de kommunale skove i Slagelse Kommune
 - Størrelse, placering, alders- og artsfordeling m.v.
3. Sparring med Naturforum om udarbejdelse af Slagelse Kommunes nye skovstrategi
 - Hvordan indarbejdes lokalkendskab i skovstrategien?
 - At indarbejde Naturforums faglige viden i politiske ønsker
 - Hvilke opmærksomhedspunkter ser Naturforum?
4. Afrunding

1. Introduktion til Slagelse Kommunes kommende skovstrategi

Mario Heuser

Det er besluttet i kommunen at skifte retning for skovene fra drift til mere naturrige skove. Den kommende skovstrategi står foreløbigt på fire ben: Biodiversitet og øget naturrigdom, rekreation (brugerne), lovgivning (kulturhistoriske spor, adgangsforhold o.lign.) og drift (i det omfang det kan passe ind).

Hans Skotte Møller

Indgår udvidelse af skovareal?

Mario Heuser

Ja, det er både et ønske og et mål.

2. Introduktion til de kommunale skove i Slagelse Kommune

Mario Heuser

Der er 17 kommunale skove, som tilsammen udgør ca. 300 ha. De fleste er mellem 1 og 10 ha. Den største er Korsør Lystskov, den mindste er Halkevad Mindelund. Skovene varierer i udtryk og sammensætning, men uanset deres areal tæller de alle med som natur.

Pernille Ivalo Frandsen

Er der noget overblik over, hvor meget privat skov dækker?

Michael Marcher

Omtrent 6.000 ha.

Mario Heuser

Skovene består overvejende af løvtræ og med en klar overvægt af modent træ (fra et forstligt perspektiv ikke kun modent, men overmodent). Generelt er der en stor vedmasse, og et stort potentiale for biodiversitet og natur – og også økonomi, hvis det var det, man ville. Mængden af dødt ved varierer skovene imellem. I Korsør Lystskov er der eksempelvis knap 7 m³ dødt ved pr. ha, mens der er næsten 30 m³ dødt ved pr. ha i Skælskør Lystskov. Den laveste angivelse er den mest retvisende for skovene generelt. Den anbefalede mængde er 45 m³ dødt ved pr. ha, og da Skælskør Lystskov er den skov med den største andel dødt ved, er vi langt fra anbefalingerne.

Gert Jørgensen

Hvor kommer de anbefalinger fra?

Michael Marcher

Det er en standardisering, der bruges inden for Natura 2000. Det er et mål for at have mulighed for at kunne opnå gunstig bevaringsstatus.

3. Sparring med Naturforum om udarbejdelse af Slagelse Kommunes nye Skovstrategi

Anne Bjergvang

Hvor meget kan man øge mængden af det døde ved pr. år?

Mario Heuser

Rapporterne lægger op til to tidsperspektiver, men hensigten er, at vi skal opnå noget dynamik, så gevinsterne spredes ud og fordeles over tid.

Ib Larsen

Naturlige kræfter kan gøre, at det kommer i ryk og pludseligt, men det er ikke til at vide.

Bjarne Hansen

Er der en strategi for, hvad man lader ligge?

Mario Heuser

Vi står lidt i et vadedsted, for ved sidste skovning i 2018 blev alt salgbart taget ud, inkl. kævler og top.

Bjarne Hansen

Man burde lade toppene være.

Pernille Ivalo Frandsen

Har vi tal for økonomien?

Mario Heuser

En skovning af 500 m³ gav et overskud på omtrent 250.000 kr. Den gennemsnitlige tilvækst i skovene er i alt 1.200 m³ pr. år.

Pernille Ivalo Frandsen

Hvor meget natur kan vi få sammenholdt med, hvor mange penge vi bruger?

Mario Heuser

Der er ikke ret mange penge at hente i skovene i forhold til, hvor meget natur der er at hente.

Anne Bjergvang

Efterlyser tal på, hvor meget vi selv vil øge mængden af eksempelvis dødt ved, så der er noget, Naturforum kan kommentere på og forholde sig til. Vi kan måske også selv gøre noget aktivt for at fremme de positive dynamikker, så de ikke nødvendigvis skal indfinde sig af sig selv.

Hans Skotte Møller

Var af det indtryk, at skovene skulle være selvfinansierede via hugsten. Skal de stadig det?

Mario Heuser

Nej. Der vil være mindre hugst fremadrettet. Der er ingen krav om, at

skovene skal være selv bærende, men hugst kan være et bidrag til processen, hvis det passer ind i biodiversitetsregi.

Gert Jørgensen

Må det døde ved komme andre steder fra?

Mario Heuser

Nej, det er næringsstofftilførsel.

Ib Larsen

Spørgsmål til Mario Heusers første oplæg (pkt. 1). Med "drift" menes der så forstlig drift eller drift for at fremme biodiversiteten?

Mario Heuser

Det er drift i bred forstand, men i denne sammenhæng er det primært drift for at fremme biodiversiteten, vedligeholde veje o. lign.

Bjarne Hansen

Kommunen burde afsætte store kævler til Kina, da der er god afsætning i containertræ for tiden, og lade toppene ligge til biodiversitet og naturlig nedbrydning.

Mario Heuser

Der er blevet lagt op til, at der godt kan afsættes træ, hvis det kan forenes med biodiversitetshensyn, for hovedformålet er at fremme naturen i skovene.

Anne Bjergvang

Naturlig skovdrift betyder, at vi kan hjælpe biodiversiteten på vej i højere grad end ved urørt skov, så vi behøver ikke vente på, at biodiversiteten kommer af sig selv.

Ib Larsen

Uenig i Bjarne Hansens udsagn, da der kun ville være tale om håndører i forhold til de midler, kommunen bruger. Ønsker i bund og grund kun, at kommunen gør det, der står i rapporten, og hjælper biodiversiteten på vej, ligesom Anne Bjergvang siger. Foreslår at køre træ ud i den kommende skovrejsning i Skælskør forud for plantning.

Lise Grove Andersen

De store, gamle, ikoniske træer ved indgangen til Skovhuset i Korsør Lystskov mangler.

Mario Heuser

Der er ingen planer om at retablere dem for nu, men det er noteret, at det er et ønske.

Hans Skotte Møller

Minder om, at variationen i skovene er vigtig. Både stående og liggende træer. Foreslår indplantning af popler.

Bjarne Hansen

Tilslutter sig Hans Skotte Møllers pointe. Popler er gode som ammetræer, da

de vokser hurtigt, er gavnlige for bier, og når de som ammetræer fældes, kan de henligge til naturlig nedbrydning.

Mario Heuser

Kan godt følge deres tankegang, men der er truffet beslutning om, at der kun skal plantes hjemmehørende træarter i skovene.

Anne Bjergvang

Vil gerne sikre sig, at inputtene fra mødet vil blive brugt. Det skal være klart, hvad Naturforums standpunkt og holdning er. Spørger Naturforum, om de skal give et høringssvar, eller hvad de øvrige medlemmer synes, rammen er.

Bjarne Hansen

Linjerne for skovenes udvikling er allerede trukket op. Dem, der skal forme skovene, kan godt sammensætte skove, der vil holde sig inden for de rammer. Det behøver Naturforum ikke inddrages i.

Lise Grove Andersen

Hulheder og gamle træer bør også prioriteres af hensyn til bl.a. levesteder for fugle.

Ib Larsen

Målet må være, at skovene med tiden lægges urørt, men at vi skal hjælpe processen på vej. Vi skal fremme mere liv, end bøgesøjlehaller rummer.

Hans Skotte Møller

Vigtigt at kommunen bruger et bredt skovbegreb, som også giver plads til både lyskrævende træer og småtræarter som hassel, røn, slåen, vrietorn osv., så de ikke-traditionelle højskovstræarter er inkluderet af hensyn til bl.a. insekter og fugle.

Bjarne Hansen

Enig i, at vi bør hjælpe til for at få de varierede skove, for ellers udvikler skovene sig til at rumme de samme træarter over hele linjen.

Bo Gabe

Hvor ligger fokus? På mere biodiversitet eller gammel skov med høje træer?

Mario Heuser

Mødet i dag går forud for det egentlige arbejde med strategien for så tidligt som muligt at få Naturforums indspark i forhold til den retning, der er udstukket.

Pernille Ivalo Frandsen

De politiske udvalg vil helt sikkert kigge på økonomiaspektet.

Gert Jørgensen

Der er ingen økonomi at hente i disse små skove.

Ib Larsen

Enig med Gert Jørgensen. Det, som det koster, må kommunen kunne lægge uden at skulle finansiere via skovning.

Bjarne Hansen

Man skal kunne reagere hurtigere, end kommunen kan, hvis man vil være med i kapløbet om at få afsat træ til gode priser. Træ gavner klimaet ved at blive anvendt og udleder CO₂ ved at blive liggende i skovbunden.

Michael Marcher

Klimamæssigt er der større effekt ved skovrejsning – plus der er en biodiversitetskrise at tage højde for. Det, der mangler, er stammer på over 80 cm i diameter med en lang nedbrydningstid på over 50 år. Sidste del af nedbrydningen tæller også med i biodiversitetsregnestykket.

Pernille Ivalo Frandsen

Vil det kunne få personalemæssige konsekvenser at rette fokus mod øget natur?

Mario Heuser

Der er ikke brugt interne folk i forbindelse med skovninger. Det er eksterne, der skover og sælger for os. Vores egne mandetimer er gået til vejvedligehold, risikotræer, toiletter og faciliteter i skovene.

Anne Bjergvang

Bifalder retningen med naturrig skov i fokus, og at vi hjælper det på vej. Vi bør arbejde mod urørt skov i en eller anden form, der bør være en andel urørt skov på længere sigt. Ikke mindst fordi der kun er begrænset indtægt.

Bo Gabe

Have in mente, hvad der egentlig er kommunens opgave, og hvilke interesser kommunen bør varetage. Hvad skal Slagelse Kommune satse på?

Ib Larsen

Fremme af biodiversitet er en kommunal opgave.

Pernille Ivalo Frandsen

Udvalg bør præsenteres for den grundlæggende økonomi udover overskud og indtægt.

Bjarne Hansen

Kommunens skove skal være biodiversitetsskove, og vi bør stille dem, så de kan rumme så meget biodiversitet som muligt. Der skal være variation i skoven dvs. også højskov, men det vigtigste er variationen.

Pernille Ivalo Frandsen

Strategien bør rumme konkrete ønsker og mål for skovene.

Gert Jørgensen

Strategien skal rumme de skove, der indgår i naturkortlægningsrapporten. Strategien skal mere være retningsangivende i forhold til, hvad vi vil med skovene.

Michael Marcher

Der er en målsætning i bæredygtighedsstrategien om, at vi skal rejse mere skov.

Hans Skotte Møller

Der har i mange år været et politisk ønske om at fordoble skovarealet i Danmark. Appel til Byrådet om at nå fra de 13-14 % skovbevokset areal i Danmark, som vi har i dag, til et skovbevokset areal på 25 %.

Anne Bjergvang

Foreslår, at kommunen lægger sig op ad statens målsætninger om fordobling af skovarealet.

Lise Grove Andersen

Oplever en problematik omkring tilgængelighed pga. en stigning i brugen af skovene og deres faciliteter. Skilte bliver overset, og stierne slides af bl.a. heste.

Mario Heuser

Interessekonflikter i skovene generelt, det er en udfordring.

Michael Marcher

Der må være lovgivning, der kan bidrage til at 'regulere', hvor de forskellige aktiviteter finder sted. Vores opgave er at bruge de værktøjer, der er tilgængelige for os og formidle det ud.

Ib Larsen

En konsekvens er også, at der er enormt mange stier i skovene.

Pernille Ivalo Frandsen

Kommunikationsopgave på tværs mellem interessegrupper (fx dem, der er hhv. for og imod mountainbiking).

Anni Gill

Der er blevet lagt op til, at strategien skal være generel og med overordnede målsætninger, der så kan udmøntes konkret i handleplaner for udvalgte skove med afsæt i fx tematiseringer baseret på de forskellige potentialer, som skovene rummer.

Pernille Ivalo Frandsen

Inddrag foreninger i udpegning af arealer og temaskove.

Ib Larsen

Lad mountainbikerne være i de unge skove, og lad de gamle skove være biodiversitetsfremmende.

Pernille Ivalo Frandsen

Minder om, at det kun er positivt, at der er så mange, der bruger skovene.

Mario Heuser

Tanken gik på, om det kunne give mening at 'tematisere' forskellige skove ud fra deres potentialer og de brugergrupper, der skal være plads til.

Ib Larsen

Bekymret for at presset bliver for stort i de skove, som forskellige brugergrupper bliver anvist til.

Anni Gill

Ikke kun tematisering for brugergrupper, men også biodiversitetsfaktorer og naturværdier (fx skovgræsning, sommerfugle etc.).

Ib Larsen

Hvorfor får I ikke undersøgt, hvad der allerede er derude?

Michael Marcher

Det er noget, vi gør løbende, og som vi har ret godt styr på. Spørger ind til definitionen af 'naturlig skov', og hvordan den er opstået.

Mario Heuser

Forsøgt at være lidt forsigtig med begrebet 'urørt'. Vil gerne fortsat have mulighed for at lave facilitetsindgreb o.lign. Urørt kan blive et misvisende prædikat, hvor man får noget andet end det, ordlyden kan indikere. 'Naturlig skov' er valgt for at bevare handlemuligheder ift. rekreative tiltag og give et mere retvisende prædikat.

Ib Larsen

Man kan skrive sig ud af det, formulere undtagelser osv. i selve strategien. Bekymret for, at der i perioden frem til udlægningen af urørt skov vil kunne blive foretaget indgreb, der forpurrer det, at det skulle være urørt på længere sigt.

Pernille Ivalo Frandsen

Vigtigt, at det bliver defineret klart i strategien.

Michael Marcher

Frygter, at naturlig skov er sådan noget, man kan ændre løbende, og som ikke er ligeså fast defineret som urørt.

Ib Larsen

Enig med Michael Marcher. Slutmålet skal være urørt skov, som er uden ær o.lign., så det skal fjernes på vejen frem til slutmålet.

Pernille Ivalo Frandsen

Definitionerne i strategien skal være skarpe af hensyn til parterne fra begge ender af spektret for og imod urørt skov.

Lise Grove Andersen

Beretter om planter, der bliver gravet op og taget med hjem.

Bo Gabe

Naturforums opgave er at komme med input, forslag til indhold og bemærkninger, der skal indarbejdes i oplægget til strategien. De endelige beslutninger ligger hos politikerne.

Gert Jørgensen

Rart at vide, hvilke af deres input, der er kommet med, og hvilke der ikke er.

Ib Larsen

Når strategien vedtages, skal den gældende skovdriftsplan så ud af spil?

Mario Heuser

Ja.

Anne Bjergvang

Foreslår, at Naturforum udarbejder en udtalelse om den forestående skovstrategi.